

Tannpleierne får treårig utdanning og bachelor-grad fra høsten 2003:

Blir bedre rustet til å stå i førstelinjen

Som en del av kvalitetsreformen i høyere utdanning blir tannpleierstudiet i Oslo treårig fra neste høst, og avgangseksamen innebærer bachelor-grad for de nye tannpleierne. Benthe Hansen, som leder tannpleierutdanningen i Oslo, har stått på for å få den nye studieplanen i havn på rekordtid. Tidende traff henne på Blindern under inspirasjonsuken for bedre studiekvalitet i oktober. Fakultetet i Bergen følger etter, om ikke hakk i hæl, og i Tromsø er planleggingen av et påbyggingsår i tannpleierutdanningen i god gang.

– Blir tannpleierne nå kvalifisert for nye og andre arbeidsoppgaver enn tidligere?

– Det vi er mest opptatt av er at tannpleierne med ny forlenget utdanning blir bedre rustet til å stå i første linje, og skille syk fra frisk og henvise videre. Tannpleieren skal dessuten bli ytterligere selvstendig i sin helseprofesjon. Foreløpig er vi kommet så langt at den nye studieplanen er vedtatt, mens vi fortsatt diskuterer detaljene i arbeidsområder for tannpleierne. Det vil komme muligheter for nye arbeidsoppgaver, men detaljene i det er ikke avklart ennå. En nasjonal komité arbeider med dette nå, og dette arbeidet skal etter hvert føre frem til en forskrift. Det jeg kan si så langt er for eksempel at tannpleieren vil bli ytterligere kvalifisert til å foreta både førstehåndskontroller og etterkontroller. Men hvor grensen vil gå i forhold til interseptiv kariesterapi, som det har vært en del snakk om, er foreløpig ikke avklart.

– Hvordan utvides tannpleierutdanningen innholdsmessig og hva blir det mer av fra neste studieår?

– Det toårige løpet vi har hatt til nå har egentlig tilsvart to og et halvt år i høyskolesystemet, fordi denne utdanningen har vært så komprimert. Med den nye universitetsgraden får tannpleierstudentene ex. phil. og ex. fac. på

Alt er klart for treårig tannpleierutdanning i Oslo og bachelor-grad for tannpleiere fra og med høsten 2003. Leder av tannpleierutdanningen i Oslo, Benthe Hansen, har stått hardt på for å få studieplanen på plass.

begynnelsen av studiet, men først og fremst handler omleggingen om økt dybde i de eksisterende fag. For å foreta tannhelsekontroller trenger tannpleieren mer kompetanse i oral medisin og i de kliniske fagområdene. De skal få mer kariologi, periodonti og radiologi. Utdanningen kommer til å gi økt klinisk kompetanse, der vi blant annet legger inn infiltrasjonsanestesi og eldretannpleie. Dessuten skal tannpleierne bli bedre kvalifisert til å se pasienten som en helhet med tanke på det helsefremmende og forebyggende arbeidet. Dette vil vi på studiet arbeide med i form av prosjektarbeid. Vi vil at tannpleierne skal kunne fungere i tverrfaglig samarbeid og være prosjektledere som tar

på seg store tunge oppgaver i samfunnet.

– Oslo setter i gang med treårig tannpleierutdanning høsten 2003. Hva skjer ved de andre lærestedene?

– Bergen går også inn for treårig tannpleierutdanning, men de kommer neppe i gang like raskt som Oslo. Tromsø tenker også et treårig løp, men der vil de i første omgang løse det med et ettårig påbyggingskurs i tillegg til den allerede eksisterende utdanningen. Det opplegget vil også vil føre frem til en bachelor-grad.

– Når vi snakker om påbyggingsår: Vil de som har tatt toårig tannpleierutdanning få komme tilbake og bygge på med et år?

– Ja vi håper etter hvert å kunne tilby det i Oslo. Jeg mener at det vil være en fornuftig bruk av midler å tilby en slik påbygging, for jeg tror flere vil komme tilbake, både i forhold til denne utvidelsen av utdanningen, og ikke minst også på grunn av det lønnsløftet vi fikk sist vår. Jeg mener forresten at arbeidsgiverne må drive aktiv rekruttering for å få tannpleierne tilbake, slik det har vært gjort overfor hjelpepleiere og sykepleiere.

– Trives du ved Det odontologiske fakultet i Oslo, eller tenker du stadig at tannpleierstudiet hører hjemme på høyskolenivå?

– Med den utviklingen som har vært i universitets- og høyskolesystemet de seneste årene er skillene blitt visket mer ut, og vi har nå felles lovverk, universitets- og høyskoleråd og Norgesnettverket. Der er mye kommunikasjon på tvers av utdanningene innen helsefagene. I Tromsø ligger tannpleierutdanningen på høyskolen, og de har gode erfaringer med det, mens vi i Bergen og Oslo har våre erfaringer med å være ved fakultetene. Muligheten til samarbeid og gjensidig påvirkning er klart fordelaktig. Den nåværende fakultetsledelsen i Oslo har vært veldig positive til å gjøre et løft for tannpleierne og tannpleierutdanningen. Vi har en fin dialog og vi har brettet opp ermene i fellesskap. Dessuten har universitetet sentralt engasjert seg og gått tungt inn i tannpleierutdanningssaken. Alt dette føler jeg dyp takknemlighet for. Med vår nye treårige utdanning får vi mulighet til flere felles forelesninger med tannlegestudentene. Der ligger det en klar effektiviseringsgevinst, samtidig som studentene tvinges til å samarbeide på et mye tidligere stadium enn før.

– Det er mye snakk om antall studenter for tiden. Hvilke tanker har man ved fakultetet om en eventuell økning av antallet tannpleierstudenter?

– Jo, det er noen tanker om det, men foreløpig er vi på planleggingsstadiet. Dessuten vil det ha delvis sammenheng med hvor Tromsø-saken lander. Begge de odontologiske fakultetene er positive til å øke studenttallet på tannpleierstudiet, og et fakultet i Tromsø kan godt medføre økt tannpleierutdanning både i Oslo og Bergen. Men vi trenger en avgjørelse så fakultetene kan jobbe videre. Jeg mener at tannpleierutdanningsspørsmålet er blitt holdt nede etter at dette med Tromsø kom. Problemstil-

lingen om hvilke oppgaver som bør løses av hvilket personell har helsemyndighetene vært lite villige til å drøfte, og det har gått politisk prestisje i saken. Myndighetene snakker mest om den manglende etterspørselen etter tannpleiere, og skyver med det tannpleierutdanningssaken litt fra seg, synes jeg. For at tannpleiere skal etterspørres må man vite hva de er, og dessuten skal ikke marked og etterspørsel være det avgjørende innen helse. For det er ikke så mange som etterspør helse i vårt samfunn.

– Hvordan ser du på fremtiden og samarbeidet mellom tannleger og tannpleiere?

– Slik jeg ser det, er det felles synet på fremtiden som vi har i det odontologiske miljøet og den enigheten vi er kommet til når det gjelder samarbeid, det mest positive som har skjedd de siste fem til syv årene. Tannlegene har innsett viktigheten av å samarbeide med tannpleierne, til fordel for begge parter, og ikke

minst til fordel for pasienten. Tannleger og tannpleiere supplerer hverandre, med hver sin bakgrunn og helsefaglige profil. De feste tannpleiere ønsker å jobbe tett med tannleger i større faglige fellesskap, der tannpleieren i fremtiden får definere mer enn de gjør i dag. Her vil jeg gjerne rose NTF og begge de to siste presidentene når det gjelder deres håndtering av både tannpleierutdanning og tannpleiere. De har sett tannpleierne og deres kompetanse mer i forhold til pasienten og samfunnets behov enn i forhold til tannlegestanden. Det gjør at vi har en fin dialog og unngår de konfliktene som var på 80- og tidlig på 90-tallet. Den tiden er over, og nå må vi ta vare på de samarbeidsformene vi har etablert. For ingen er helt enige hele tiden. Faglig uenighet vil det alltid være. Slik er det i alle fag og mellom alle beslektede yrkesgrupper.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

dental as
er et konkurransedyktig fullservice laboratorium med stor erfaring. Import av alle typer tanntekniske arbeider.

MEGET HØY KVALITET TIL LAV PRIS

Send kasus for konstruksjonsforslag og pristilbud.
6 års garanti på fest protese | 3 års garanti på avtagbar protese.

- Implantater
- Porselen - gull
- Protese - vitalium
- Kombinasjonsarbeider
- Helkeramiske kroner/innlegg
- Enklere med alt på et sted

NIOM
NORSK INNOVASJONS
ORGANISASJON

PRØV OSS ! VI HAR TJENESTENE DU SER ETTER

dental as
laboratorium - import

PB 9021 Grønland, 0133 Oslo
Chr. Krihggate 2, 0186 Oslo
TE: 23 00 21 80 - Fax: 22 17 39 71